

منموہن سنگھ ولوں نویں سال دی سُروآت
اک پور جھوٹھ نال

پردھان منتری ڈاکٹر منموہن سنگھ نے ۳ جنوری ۲۰۰۶ نوں
حیدرآباد وکھے ہندوستانی سائنس کانگرس دے اکٹھ وچ بولدیاں
اس گل تے فکر ظاہر کیتا کہ مُلک دی کُل آمدنی وچ
کھیتی باڑی دا حصہ بہت تیزی نال گھٹ رہیا ہے پر کھیتی
باڑی اُتے نربہر لوکاں دی گنتی گھٹ نہیں ہو رہی۔ اس
دا نتیجہ ایہ ہے کہ لوک پنڈ چھڈ کے شہراں ول جا
رہے ہن۔ پنج ہزار توں وی زیادہ سائنسداناں نوں سنبودھت
کردے ہوئے منموہن سنگھ نے کیہا کہ سائنسداناں نوں دہاتی
علاقیاں وچ روزگار پیدا کرن لئی ادم کرنا چاہیدا ہے۔

پر منموہن سنگھ ایہ دسنا بھل گیا کہ پنڈاں دا ایہ
ماڑا حال حاکم جماعتاں دی سرکار، جہدا آگو اوہ آپ
ہے، اُتے نجی کھیتر دیاں کمپنیاں دیاں لوکاں ورودھی نیتیاں
دا ہی نتیجہ ہے۔ حاکم جماعتاں اُتے سامراجیاں دی آرتھک
نیتی اُتے ڈویلپمینٹ دے نتیجے صرف لوکاں دی تباہی وچ
ہی نکل سکدے ہن۔ دُنیا دے جس مُلک وچ وی ایہ طریقہ
ورتیا گیا ہے پنڈاں دی اُتے چھوٹے کساناں دی بربادی

ہی ہوئی ہے۔ مثال دے طور تے ۱۹۴۰ وچ امریکہ دی ۵۰
 فی صدی نالوں وی زیادہ وسوں کھیتی باڑی اتے نربہر
 سی اتے کھیتی باڑی دا کم کردی سی۔ ہن صرف دو فی
 صدی نالوں وی گھٹ وسوں کھیتی باڑی دا کم کردی ہے۔ چھوٹے
 کساناں دی بربادی جس پدھر تے امریکہ وچ ہوئی ہے اوہدا
 کوئی حساب نہیں ہے۔ ڈویلپمینٹ دے اس ماڈل وچ صرف
 گجھ امیراں دا ہی فائدہ ہندا ہے۔ منموہن سنگھ وی اس
 گل نوں جاندا ہے پر دسّ لئی تیار نہیں کہ ہندوستان
 دے پنڈاں دی تباہی اس طرز دی ڈویلپمینٹ کرکے ہی ہے
 تے ایہ کوئی نویں گل نہیں۔ ایشیا، افریکہ اتے لاتینی
 امریکہ وچ وی اس طرز دی ڈویلپمینٹ نے ایہو بربادی
 ہی لیاندی ہے۔ اس کرکے لاتینی امریکہ اتے ہورناں تھانواں
 دے لوک اس دے خلاف سخت گھول چلا رہے ہن۔ وینیزئیرا،
 بولیویا اتے ہورناں ملکاں وچ لوکاں نے کساناں دی
 اس تباہی خلاف آواز اٹھا کے ہن نوینیاں سرکاراں وی
 طاقت وچ لیاندیاں ہن جو گجھ لوک پگھی قدم چکن دا
 سنکیت دے رہیاں ہن۔

منموہن سنگھ سائنسداناں نوں دہاتی علاقیاں وچ روزگار پیدا
 کرن لئی آدم کرن لئی کہہ رہیا ہے۔ کیہ اوہنوں ایہ علم
 نہیں کہ روزگار دا مثلاً اک سماجی مثلاً ہے؛ ایہ لوکاں دے

ہکاں دا مثلاً ہے۔ ایہ مثلاً کسے وی سائنس جاں تکنیک
نال حلّ نہیں ہو سکدا۔ لوکاں دے ہکاں دے مسلے نوں سائنس
آتے تکنیک دا مثلاً بناؤنا لوکاں دیاں اکھاں وچ گھٹا
پاؤنا آتے اوناں نوں گمراہ کرنا ہے۔ ایہ مثلاً سماج
دی بُنیادی بنتر آتے سماج دے بُنیادی رشتیاں نال تعلق
رکھدا ہے۔ کوئی وی سائنسدان جاں تکنیکی ماہر ایہ مثلاً حلّ
نہیں کر سکدا۔ جِنّاں چر سماج دا بُنیادی ڈھانچہ تبدیل
نہیں ہندا آتے پیداوار دے رشتے نہیں بدلدے بے روزگاری،
غریبی آتے ہور مسلے حلّ نہیں کیتے جا سکدے۔۔ صرف لوک
ہی آپنی طاقت آتے ایکتا نال اک نویں سماجک اُساری
راہیں ایہ مسلے حلّ کر سکدے ہن۔ آج تک کسے وی سائنسدان
نے کتے وی کسے لئی کدیں روزگار پیدا نہیں کیتا۔ سائنسدان
تاں آپ اپنے روزگار لئی سرکار آتے جاں کمپنیاں آتے
نرجہر کردے ہن اوہ ہور کسے لئی روزگار کس تران پیدا
کر سکدے ہن؟ سائنس نال پیداوار دے طریقے بدلدے ہن۔
پر اس نال سماجی مسلے کدے وی حلّ نہیں ہوئے آتے نہ
حلّ ہو سکدے ہن۔

آج سائنس آتے تکنیک وچ نویاں کاڈھاں نوں لوکاں دی
لُٹ مار نوں ہور تیز کرن لئی ورتیا جا رہیا ہے نہ کہ
سماجی مسلے حلّ کرن لئی کیونکہ پیداوار دا منتو صرف وڈھ

توں وڈھ مُنّافے کماؤنا ہے سربتّ دا بہلا کرنا نہیں ہے۔
سائنس اتے تکنالوجی دی ہریک کاڈھ لوکاں دے خلاف ہی
ورتی جاندی ہے۔ مثال دے طور تے امریکہ وچ پچھلے ویہ
سالن وچ کمپیوٹر اتے سنچار دے انقلاب نال لوکاں دی
لُٹ ہور وی بُہتی تیز ہوئی ہے۔ کروڑاں ہی لوکاں کول روزگار
دا وسیلہ نہیں ہے اتے اوناں نوں بہت ہی اوکڑاں دا
سامہنا کرنا پے رہیا ہے۔ اوتھے تن چار کروڑ لوکاں کول
آپنی صحت دی سنبھال اتے علاج دا کوئی وسیلہ نہیں ہے۔
آپنے مُنّافے وڈھ توں وڈھ کرن لئی کمپنیاں امریکہ وچوں
آپنیاں فیکٹریاں ختم کر کے اوناں مُلکاں وچ لا رہیاں ہن
جتھے سستے مزدور ملدے ہن اتے تکنیک سستی ہے۔

منموہن سنگھ نے پچھلے سال دی ریت تے چلدیاں آپنے
نویں سال نوں وی اک وڈے جھوٹھ نال شروع کیتا ہے۔
اس سرکار توں کسے لوک پکھی گلّ دی آس نہیں کیتی جا
سکدی۔ لوکاں لئی ایہ وڈی تراسدی ہے کہ سچے کہے کامریڈ
اس لوک ورودهی سرکار دی اتے ایہدے جھوٹھان دی پُرزور
حمائت کر رہے ہن۔